

Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31.marca) 1. – 31. januar 2011

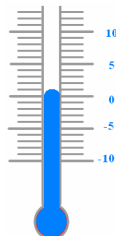
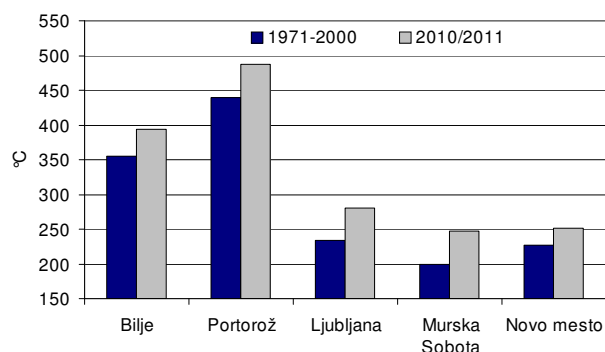
Januarska otoplitev in nadpovprečna akumulacija efektivne temperature zraka je pri nekaterih rastlinah sprožila prezgodnje rastne premike. V številnih predelih države so zacveteli prvi zvončki in leska. Previsoke temperature zraka so iz mirovanja vzdramile tudi ozimne posevke. V takih razmerah so ozimni posevki izgubljali odpornost za preživetje nizkih temperatur zraka. Ponovna ohladitev v zadnji tretjini januarja je bila postopna zato se je stanje normaliziralo. Zaradi odtaljevanja in ponovnega zamrzovanja tal so se trgale koreninice. V SV Sloveniji je bila količina padavin v januarju precej uravnotežena s količino izhlapele vode. Na Obali je bila mesečna bilanca vode negativna. Zaradi dobrih zalog vode v tleh je bila ob koncu januarja preskrbljenost tal z vodo v večjem delu države ugodna.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Povprečne mesečne temperature zraka so bile v večjem delu Slovenije med 1 in 2 °C, na Goriškem in na Obali pa med 3 in 5 °C, v primerjavi s povprečjem za 2 do 3 °C previsoke. Izjema je bila le Obala, kjer so bile temperature zraka nekoliko nižje od dolgoletnega povprečja. Preseženim povprečjem je največ doprinesla desetdnevna januarska otoplitev, med 7. in 18. januarjem, ko so se povprečne dnevne temperature zraka gibale med 3 in 5 °C, najvišje dnevne temperature zraka pa so se ponekod približale 15 °C. Še posebno izrazita je bila otoplitev v SZ delu Slovenije, kjer so dnevna odstopanja dosegla celo 12 °C.

V SV Sloveniji so padavine dosegle le dobrih 16 mm, polovico manj, kot jih januarja povprečno pade v tem delu Slovenije. Podobna količina vode je tudi izhlapela, zato je bila mesečna bilanca vode precej uravnotežena, založenost tal z vodo pa zadovoljiva. Tudi v drugih predelih Slovenije so bile padavine v januarju za polovico pod povprečjem. Založenost tal z vodo je bila povsod ugodna, k čemur je poleg staljene snežne odeje prispevala tudi obilna zaloga vode v tleh iz predhodnih dveh mesecev. Kumulativna bilanca vode za zimsko obdobje je v večjem delu Slovenije preseгла tridesetletno povprečje primerljivega obdobja. Izjema je jugovzhodni in severovzhodni del Slovenije, kjer je bila vodna bilanca za malenkost nižja od dolgoletnega povprečja. Snežna odeja je ves mesec vztrajala na Notranjskem ter drugod v hribovitih predelih in v sredogorju.

KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA (>5°C) od 1.10.2010 do 31. 01. 2011 v primerjavi s povprečjem

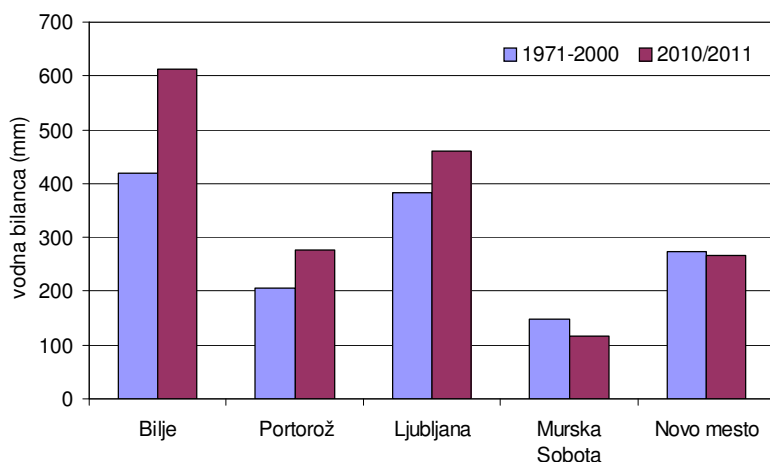
STANJE RASTLIN

Nadpovprečna akumulacija efektivne temperature zraka nad 5 °C, še posebno med 7. in 18. januarjem, je sprožila prve rastne premike pri zgodnje spomladanskih rastlinah. Iz številnih območij Slovenije so poročali o prašenju leske. Zacveteli so tudi prvi zvončki, ponekod celo lapuh. Temperature zraka so bile podnevi dovolj visoke, da so se tudi v listih ozimnih posevkov sprožili fotosintetski procesi. Zaradi prezgodnjih rastnih premikov so posevki izgubljali utrjenost za preživetje morebitnih nizkih temperatur. Na srečo je otoplitvi sledilo postopno ohlajanje in ponovno utrjevanje rastlin na nizke temperature zraka. Temperature zraka se vse do konca meseca niso spustile pod kritične vrednosti. O poškodbah zaradi mraza niso poročali.

Težave pa je povzročalo zamrzovanje in taljenje tal, zaradi česar je pretila nevarnost trganja korenin.

V predelih s snežno odejo rastnih premikov ni bilo opaziti. Rastline so zadrževale v mirovanju hladne noči z negativnimi temperaturami zraka. Na Goriškem in Vipavskem je pogosto pihala burja. Mirne dneve pa so sadjarji in vinogradniki že lahko izkoristili za urejanje vinogradov in spomladansko rez.

KUMULATIVNA VODNA BILANCA od 1. 10. 2010 do 31. 01. 2011 v primerjavi s povprečjem

TEMPERATURA IN STANJE TAL

Snežna odeja se je v prvih dneh meseca v večjem delu države stopila, razen na Notranjskem in v hribovitih predelih. Površinski sloj tal je ponoči vztrajno zamrzoval, podnevi pa se je odtaljeval. Le v obdobju otoplitve med 7. in 18. januarjem so bila tla vlažna in niso ves čas zamrzovala. V površinskem sloju tal (2 cm) se je temperatura tal gibala med -3 in -6 °C, v globini 5 do 10 cm pa je bila precej enovita, med -2 in -5 °C. V prvi in zadnji tretjini januarja je površinski sloj tal občasno zamrznil tudi na Goriškem. Na Obali so bile temperature tal med 3 in 5 °C, v posameznih dneh pa so se tla ogrela tudi do 10 °C.